

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16.05.1994, sp. zn. 8 To 3/94, ECLI:CZ:VSPH:1994:8.TO.3.1994.1

Číslo: 3/1995

Právní věta: Použití osobního motorového vozidla advokátem při poskytování právní pomoci v místech, která nejsou sídlem advokátní kanceláře, je třeba považovat za účelně vynaložené cestovní výdaje (§ 18 písm. a/ vyhlášky č. 270/1990 Sb.).

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 16.05.1994

Spisová značka: 8 To 3/94

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odměna advokáta, Odměna obhájce

Předpisy: 270/1990 Sb. § 18 písm. a)

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti advokáta JUDr. V. Š. proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 4. 1994 sp. zn. T 6/93 Vrchní soud v Praze napadené usnesení zrušil a Krajskému soudu v Českých Budějovicích uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Citovaným usnesením byla JUDr. V. Š. přiznána odměna za poskytnutí právní pomoci ve výši 16 000 Kč, náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas ve výši 2186 Kč, tj. celkem 18 186 Kč.

Proti tomuto usnesení, které bylo JUDr. V. Š. doručeno dne 7. 4. 1994, podal jmenovaný ve stejný den stížnost, která se týká přiznané náhrady za jízdné. V odůvodnění stížnosti je především zdůrazněno, že neexistuje žádný předpis, který by stanovil povinnost, aby si obhájce k použití vlastního motorového vozidla při poskytování právní pomoci musel vyžadovat předcházející souhlas předsedy senátu, jako jednu z podmínek pro proplacení náhrady. Údaje, které v souvislosti s použitím vlastního vozidla byly požadovány, není soud oprávněn zjišťovat, protože nešlo o pracovní cestu a advokát není zaměstnancem soudu. Kdyby obhájce použil vlak, byla by i vyšší náhrada za ztrátu času, když navíc do Bělušic není vlakové spojení. Při cestě vlakem k hlavnímu líčení v Táboře by vznikly další náklady s ubytováním. Proto se JUDr. V. Š. domáhá, aby mu byla přiznána náhrada za použití motorového vozidla.

Vrchní soud v Praze z podnětu podané stížnosti ve smyslu § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i řízení jemu předcházející, a dospěl k těmto zjištěním a závěrům:

JUDr. V. Š. přípisem ze dne 10. 3. 1994 vyúčtoval odměnu za poskytnutí právní pomoci ve výši 15 200 Kč a režijní paušál 420 Kč, tj. celkem 15 620 Kč. Kromě toho si vyúčtoval 680 Kč jako náhradu za promeškaný čas, 290 Kč za ubytování a 3267 Kč za použití svého motorového vozidla, tj. celkem 20 217 Kč.

Oprávněnost a správnost vyúčtování lze ověřit z protokolů o úkonech trestního řízení, z potvrzení o ubytování, dále z údajů o typu a státní poznávací značce použitého vozidla a z údajů o ujeté vzdálenosti.

Předseda senátu Krajského soudu v Českých Budějovicích odměnu v požadované výši nepřiznal.

Jak vyplývá z odůvodnění napadeného usnesení, neměl předseda senátu pochybnosti o správnosti pouze vyúčtování náhrady za ubytování 290 Kč a režijního paušálu 420 Kč. Jak již bylo uvedeno, za poskytnutí právní pomoci si obhájce vyúčtoval částku 15 200 Kč. Předseda senátu mu však přiznal částku 16 000 Kč s odůvodněním, že obhájce pochybil při sčítání. Naproti tomu předseda senátu nepřiznal JUDr. V. Š. úhradu za použití osobního motorového vozidla z Liberce do Litoměřic, Bělušic, Tábora, Prahy a zpět.

Podle stanoviska předsedy senátu obhájce nepředložil soudu potřebné údaje, důležité pro přiznání úhrady. Jízdné osobním automobilem k hlavnímu líčení se přiznává pouze výjimečně, za předchozího souhlasu předsedy senátu.

Protože požadované podmínky obhájce nesplnil, stanovil předseda senátu úhradu jízdného propočtem podle ceníku jízdného ČD. Nově pak určil i výši úhrady za promeškaný čas.

Pokud jde o údaje, které byly na JUDr. V. Š. požadovány, Vrchní soud v Praze zjistil, že dne 16. 3. 1994 mu byly krajským soudem zaslány tiskopisy, které jsou předepsány jako příloha k vyúčtování náhrad za použití silničního motorového vozidla při pracovní cestě metodickým pokynem Ministerstva spravedlnosti ČR č. 400/93-E pro likvidaci náhrad podle zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách v organizacích civilní části resortu Ministerstva spravedlnosti ČR. V tomto tiskopisu se požaduje vyplnit mimo jiné číslo řidičského průkazu a havarijní pojistky, normovanou spotřebu pohonných hmot podle technického průkazu, počet ujetých km, spotřebu pohonných hmot, sazbu základní náhrady za 1 km jízdy a cenu za 1 l pohonných hmot.

Přípisem krajského soudu ze dne 28. 3. 1994 byl JUDr. V. Š. upozorněn, že ve vyplněném tiskopisu neuvedl číslo svého řidičského průkazu a číslo havarijní pojistky, jako údaje důležité pro rozhodování a přiznání nákladů za použití vozidla. Kromě toho zde bylo s poukazem na citovaný metodický pokyn zdůrazněno, že použití vlastního silničního motorového vozidla musí být odsouhlaseno písemně před počátkem služební cesty po ověření, že motorové vozidlo je havarijně pojištěno a je uhrazeno zákonné pojištění za škody způsobené provozem motorového vozidla. Dále bylo od JUDr. V. Š. požadováno předložení technických průkazů vozidel, která použil, aby tak mohla být ověřena normovaná spotřeba pohonných hmot. Až poté soud rozhodne o přiznání nákladů za použití vozidla.

Na základě tohoto požadavku soudu JUDr. V. Š. sdělil číslo řidičského průkazu a havarijní pojistky s tím, že technické průkazy zaslat nemůže, protože vozidlo Škoda 125 L již prodal a od vozidla Škoda FORMAN tzv. velký technický průkaz nemá, protože vozidlo mu bylo poskytnuto na leasing.

Za této situace předseda senátu krajského soudu vydal usnesení, které JUDr. V. Š. napadl stížností.

Podle stanoviska vrchního soudu nemají požadavky krajského soudu oporu v platném právu a protože našly svůj výraz i v samotném rozhodnutí o náhradě hotových výdajů, bylo nutné rozhodnutí krajského soudu zrušit.

JUDr. V. Š. napadl usnesení krajského soudu pro nesprávnost přiznaných cestovních náhrad.

Podle § 18 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti ČR č. 270/1990 Sb., o odměnách advokátů a komerčních právníků za poskytování právní pomoci, má advokát vedle nároku na odměnu také nárok na úhradu hotových výdajů účelně vynaložených v souvislosti s poskytováním právní pomoci, mj. i cestovních výdajů. Podle § 19 odst. 4 této vyhlášky se výše úhrady cestovních výdajů řídí právními předpisy o cestovních náhradách, pokud tato vyhláška nestanoví jinak. V současné době je výpočet náhrady za použití silničního motorového vozidla upraven v § 7 odst. 2 písm. b), odst. 4 zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů a dalších předpisů vydaných na základě § 8 citovaného zákona.

V této souvislosti považuje vrchní soud za potřebné zdůraznit, že pro přiznání cestovních výdajů advokátovi je rozhodující zjištění, zda byly účelně vynaloženy ve smyslu § 18 písm. a) vyhlášky č. 270/1990 Sb. Podle naposled uvedených právních předpisů o cestovních náhradách se počítá pouze výše úhrady cestovních výdajů.

Použití osobního motorového vozidla advokátem v souvislosti s poskytováním právní pomoci zejména do měst, která nejsou totožná s městem, kde má sídlo advokátní kancelář, je třeba považovat za účelně vynaložené cestovní výdaje.

Pro účely úhrady cestovních výdajů má proto soud vyžadovat od advokáta pouze ty údaje, které jsou rozhodující především pro určení výše úhrady, a nikoli předcházející souhlas, doložení čísel řidičského průkazu, havarijní pojistky atd.